

GAZETA

FRANCO-ROMANIA.

La fiecare săptămână, adică: Miercuri și Sâmbătă.
 La fiecare săptămână, adică: Miercuri. Prețu-
 ru este pe unu anu 10 f. m. c.; pe diumătate
 sau 5 f. in laintu Monarhiei.

Pentru țeri straine 7 f. pe unu Sem. și pe annulu
 intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tôte poste
 imperatosei, cum și la tōti cunoscutii nostri DD. cor-
 respondinți. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

Partea oficiosa.

Maiestatea Sa c. r. apostolica, dupa cumu suna preanalt'a scri-
 sōre de mana din 15. Noembre a. c., s'a induratu prea gratosu a de-
 numi de presedinte cercundariului Deesu pe consiliariulu locutiintei
 din Ardealu Carl Stadler de Volfersgrün, și pe secre-
 tariulu locutiintei de acolo Fridericu Hauptu de consiliariu
 locutiintialu.

Partea Neoficiosa.

TRANSILVANIA

Dela Culea lui Traianu. Becleanu, 15. Optobre.

Trecu unu restimpu mare de candu nici din giurulu acestui locu
 famosu, precumu durere ca nici din altele, nu mai legemu in diurna-
 lulu nostru ceva demnu, — seu doveditoriu, ca dōra nu remitemu, nu
 stagnamu in problema imbunatatirei scolare și ore ce fū caus'a ace-
 stei taceri? Ore intro 35 comune ale acestui protopopiatu se nu fia
 unu individuu careficatu, care se scrie in dōue 3 cuvinte despre cele
 ce interesēdia pe publiculu nostru, ca sa se cunōsca elu pesire? Po-
 te nu se dau objete despre care se scrie? Eu cugetu ca sa afla des-
 tute d. e. targurile de tiēra in opidele nōstre: Reteagu, Becleanu,
 Sintereagu s. a. negociatiunea, meseria poporului din aceste opide și
 mai vertosu rezultatulu esamenelōru prunciloru s. a. s. a. de carele
 stau in multime. — Pōte unora le pare ridiculu a se ocupa cu astu-
 feliu de objete? Durere! candu cuiva i pasa numai de lana — la-
 pte, — mnelu, era de turm'a — se nu ingrijeasca ca se i se castige
 astufelu de pasiune, ce ar' putē deservi de esemplu și altora, dan-
 duse la publicitate.

Scirile despre inaintarile tinerimei și ale poporului trebue se fia
 verucarui cititoru cele mai placute, cele mai asteptate, și organulu
 publicu sa ne fia ca unu midilocu de impintinu de a ne arata pe in-
 trecute progresele ce le amu facutu, unulu in un'a, eara celualtu in
 altu ramu alu cercului seu de activitate. In anii cesti 4 dela resta-
 torirea ordinei legale p-renise ca amu propasitu in caus'a scolara in-
 catuva, eara anulu acesta ne prōda, ca cumu amu fi ostenitu, ori amu
 fi incetatu a propasi. —

Unde mai citimu acumu despre rezultatele esamenelōru? Ore
 nici o comunitate romana nu s'a distinsu cu zelulu de a imbraciosia
 tinerimea și ai imbunatati midilōcele de inaintare? Nu se pōte cre-
 de. Tacerca inse e unu semnu reu, o cobire de nelucrare. Se
 mergemu și sa cercamu in comunitatile, despre care nu citiramu in
 „Foi“ și credetime ca nu multu vomu alla de laudatu, precumu vomu
 afla in cele, care au avutu curagiulu a se da in publicu.

Deci, de si mai tardiu, totusi sosisindu la pragurile parintesci im-
 partasiescu mai inteu, despre decursulu esaminului din 15. Iuliu,
 candu dupa cele sante se dusera pruncii dinpreuna cu poporulu
 la scōla natiunale, unde furamu condecorati cu presintia corpului ofi-
 cialu aici aflatoru. — Dupa intonarea „Imperate Cerescu se incepura
 intrebarile prunciloru — objetele proponende fura religiunea, istoria
 biblica, legerea, geografia Transilvaniei, istoria romaniloru candu sau
 adusu in Dacia, priu cine, și intemparile loru dupa venire, arithme-
 tica, scrisulu frumosu și scrisulu dictatu cu litere strabune, inse du-
 rere ca nu se propusera dupa nesce regule ortografice despte, și du-
 rere ca limb'a materna e mai pucinu respectata in tōte comunele, de
 pe aici de catu celalalte limbi, din causa ca nu aveamu ortografia,
 constatata dupa care se urmedia drēpta scriere. —

Responsulu celoru 90 prunci și fetitie fū imbucuratoriulu (cu tōte

ca pe fostulu mai nainte fōrte aptu pedagogu și metodistu Spiridonu
 Salvianu nilu rapi mōrtea, și urmā altulu fora metodu) in catu am-
 ploiatii civili miscati de agerimea prunciloru premiara pre cei mai
 destēpti, prunci și prunce. Inse mai suntu și alte cause diuaintea
 — carora romanii deve se despere și acele suntu: nefrecuentarea
 scōlei, dupa legile prescise, nedarea prunciloru la scōla din partea
 parentiloru, in contra — carora pone candu nu se voru lua mesuri
 mai priiiciose — prin concernentele comisariate, nu va putē nimene
 esī cu vreunu rezultatulu doritu. — Aceasta pedeca ar' trebui se li-
 psēsca macaru in comun'a aceasta a nōstra, ca intr'unu centru alu ce-
 lorolalte cu totulusi totulu, și credu ca va si lipsi nu numai aici
 dara și in alte comune — numai candu s'aru infiintia planulu Dlu
 protopopu respectivu — și staruintia de a pune in fiintia unu salariu
 anualu bunicelu, pentru unu inspectōru scolaru care se supra vigiēdia
 peste tōta scōlele eparchiale, care se fie aptu a instrua pe celalati
 docenti in modrulu instructiunei, și alu propunerii sciintielōru la
 prunci — care inca de multu ei jacusu la anima —; inse durere ca
 nu s'a aflatu nici unu individuu, care se caute atotu la paupertatea
 romanului — catu și la rugin'a in care mai jace dens'a —, cu tōte
 ea a promis unu salariu bunu anuale numai sa se consantiēsca ci-
 neva la purtarea consciintiosa a acestui postu. — Unii pōte asia sunt
 de interesati pentru eulu loru — carii numai atunci s'aru sacrifica
 pentru unu postu ca acesta, candu l'aru precumpani cu materialele,
 dara apoi despre rezultatu postitu se nu pre fia constrinsi la dare de
 seama. —

De unii ca acestia suntemu satui pona acuma. Atatu din comu-
 n'a nōstra. Peste scurtu și despre altele. — S . . .

UNGARIA.

Poceaiu. Acēsta parochia, un'a din cele mai serace, avū for-
 tuna a avē in fruntesi, vro 20 de ani, pe fericitulu D. Simeone Sele-
 gianu, f. canonicu onorariu, care suptu pastoru Sa a inceputu a edi-
 fica prim'a casa eclesiastica și, fiindu pastoru bunu, adunā și 3000 fr.
 pentru biserica și mai dede și din alu seu 100 f. — Totu barbatulu
 acelu zelosu ne infiintia și scōla, care astadi imbraciosēza mai multi
 de 120 prunci invetiatiei. Asia ne aflamu astadi fericiti a renoi adu-
 cerea aminte a zelosulu acelu pastoru, fara de a carui staruire Po-
 ceaiulu aru fi remasu mai umilitu de catu ori ce comunitate romana-
 magiara, dupa cumu le scimu pasulu acestora. — Din norocire urma-
 toriulu parochu Petru Dalyai continua ingrijireasi administrarea ce-
 loru începute, și se stradui a imbunatati dupa putintia tōte cate con-
 ferescu la inaintarea poporului. Pe candu inse se redica scōla de
 parinte, eata ca fiulu seu J. Selegeanu, fungentulu acumu inspectōru
 scolaru regiu, ca secretariu se nevoi din tōte puterile, de midiloci
 imbunatatirea salariului invetiatorescu și ampliarea dorita a numite
 scoli, ba și a altor din giurulu acesta. Poceaiulu e chiaru atatu da-
 toriu familiei acesteia, pe catu e datoriu unu fiu unui parinte. Era
 o problema mare a midiloci și salariile invetiatoriloru, mai vertosu
 aici unde neputinti'a era mare și comunele mai pucinu avute; inse ota-
 rita vointia și ināscut'a energia a Dn. insp. Selegeanu de a efēptui
 propusele de lipsa cu ori ce pretiu, fia macaru și din fundulu pa-
 mentulu, vedemu ca a reusitu și aici incatu batendu și rebatendu
 la usile episcopiei latine oradane castigā dela Escel. Sa E. Franciscu
 Lajcsag o imbunatatire a salarielōru tuturor invetiatoriloru, ce se
 afla in Dominiulu Episcopiei numite. O recunoscintia generala dela
 toti invetiatorii precumu și dela ajutatele comunitati, fia i placuta re-
 compensa numitului Domnu. — M. F . . .

Деволтаге маї департе а дїферинцелоръ австриако-прѣсіано.

(Апкеіере.)

„Нъ се чере врео штіинцъ маре де исторіѣ, пентрѣ ка съ не пѣтрѣндемъ кз тотълѣ, кзткъ дела трактатълѣ де Кайнардѣ дн-кѣче (1774) планълѣ некълѣтѣлѣ шї неавѣтътѣ алѣ кабинетълѣ рѣ-сескѣ а пѣрчесѣ днтр'аколо, ка съ котѣскъ ла о партѣ не орі шї каре ар' маї вреа съ шї днтіндѣ пѣтереа дн рѣсѣрїтѣ, еарѣ апої днтрѣндѣсе дѣнса шї кз рѣсѣрїтѣлѣ, съ апесе асѣпра Церманї-лоръ дн Европа мїжлочїѣ, съ се скѣле не еї шї съ мїдї трѣн-тѣскъ свѣтѣ пїчѣреле сале. Протенторатълѣ дн Молдова шї дн Цѣра ромѣнскѣ, протенторатълѣ дн Сербїа, дрепѣрїе дедѣсе шї форматѣ дн ачелаш, тарїе стрїкѣчнї фѣкѣте тѣрчїлоръ, не-кѣртателе аместекѣрї, днтрѣтѣтѣреле крештїнїлоръ дн Тѣрчїа некѣртатѣ днпоїте, рїдїкареа крѣчеї гречештї (ставрофорїа) кз орі че окасїне шї пѣлѣ ла сілїреа Прїнчїпелѣ дн Мѣптенегрѣ ка депѣзѣндѣшї демнїтатѣа архїереїскѣ дн Петерсѣргѣ, съ дес-кїѣ кале де клїрономїѣ (дн Мѣптенегрѣ) кїарѣ пентрѣ днперат-тѣлѣ рѣсескѣ, — ачестеа свѣтѣ тотѣ атѣгеа окїзрї дн ачелѣ лапѣлѣ, кареле дела Марѣа нѣгрѣ се днтінде пѣлѣ ла Марѣа адриатїкѣ шї каре есте дестїпатѣ маї днтеїѣ а нїмїчї не Австрїа, еарѣ дѣпѣ че шї а ажѣнсѣ ачестѣ скѣпѣ, а арѣнка не Церманїа дн кѣтѣше. Ачестѣ вѣрѣ де церї кареле стѣ кѣтѣ дн атѣрпаре не жѣтѣтатѣ кѣтѣ днтрѣгѣ дела Рѣсіа, кѣтѣ днтрѣ комѣнїсно реле-ціѣскъ кз дѣнса, кѣтѣ еарѣш пентрѣ вїда лорѣ чеа славѣлѣ прї-тескѣ шї днплїескѣ порѣнчїе папѣї-дарѣлѣ, — тѣге ачеле церї (адїкѣ тѣге кѣте се днїѣ де Тѣрчїа) нїлѣ дн дїспѣсѣдїнеа Рѣсіеї пѣтерї шї днѣтѣрї, каре пѣмаї прїп ачееа кз се аѣлѣ а-коло знде свѣтѣ, амерїнцѣ не тѣтѣ секѣрїтатѣа шї есїстїнцѣа Цер-манїеї. Рѣсіа дн старѣ фїндѣ а се фолосї де ачесте комѣнїкѣ-тѣрї, де каре шї леа кѣштїгатѣ дн маї мѣлте трактатѣ де паче, прѣкѣтѣ шї прїп пропаганда са, де каре Европа авїа акѣтѣ стѣ-гата съ се апере, авеа пѣтере де ажѣнсѣ, ка пѣмаї прїп коп-чентрареа знеї арматѣ де 100 мїлї ла Кракавїа шї де 100 мїлї дн Сербїа сѣѣ Мѣптенегрѣ, съ свѣзѣнѣ не Австрїа стратегїче-ште, фѣрѣ ка съ авѣѣ трѣвѣнцѣ де а траѣо сабїа зпа сїн-гѣрѣ датѣ.

Европа чееалатѣ есте кз маї марѣ лѣрареа амїнѣо де кѣтѣ Церманїа ла перїкѣлѣлѣ каре амерїнцѣ церманїстѣлѣ шї вїсерї-чеї латїне, кѣтѣ шї фїелорѣ еї (лѣтеранѣї, калвїнѣї шчл.).

Франца штіе фѣрте вїне че ва съ зїкѣ, дѣкѣ Рѣсіа ва нїне знѣ пїчѣрѣ ла Марѣа нѣгрѣ (дн Понтѣ) шї алѣлѣ ла Мѣптенегрѣ дн Марѣа адриатїкѣ, дѣнса штіе кз днфїнцѣндѣсе ачесте пла-пѣрї, Рѣсіа апої ар' трапті ла пѣтѣлѣтѣ не Церманїа шї Італїа шї кз апої нѣ ар' маї потеа фї ворѣа дѣкѣтѣ пѣмаї де знѣ рѣс-воїѣ негалѣ днтрѣ Франца шї Рѣсіа. Англіа днкѣ е пѣтрѣнѣ де ачелѣ адеѣврѣ, кѣткѣ Рѣсіа се лѣпѣтѣ пентрѣка съ рѣпѣскѣ ла сїне дѣмпнїа зпїверсалѣ, прїп зртарѣ кз а ста дн контра ачѣ-сторѣ планѣрї днсѣтнѣ кѣратѣ а те апѣра (де о асеменеа тї-ранїѣ). —

Нѣмаї Церманїа нѣ прїченѣ ачестеа шї дї стѣ мїнтеа чѣлѣ мѣлѣ ла комѣрчїѣ шї корѣвїера шї дѣнса шї шї мѣсѣрѣ нте-реселе пѣмаї дѣнѣ прочентеле че свѣтѣ де а се кѣштїга орі а се перде.

Фронтїера де кѣтрѣ мїѣзѣнѣо шї рѣсѣрїтѣ а Церманїеї стѣ шї пѣлѣ акѣтѣ дескїѣ рѣшїлорѣ; прїп стѣпѣнїреа Варшавїеї Рѣсіа амерїнцѣ не Прѣсіа дрепѣ дн інїмѣ, дѣмпнїа челеїа пре-сте Вїсѣла де мїжлѣкѣ днсѣлѣ фрїкѣ неїчетатѣ, кз Рѣсіа маї апої се ва днтінде нестїпїтїѣ ка съ апѣче шї гѣра Вїсѣлѣї (Weichsel, дн Прѣсіа). Шї дѣпѣ тѣге ачестеа се маї пѣте чї-неѣа дндої деспрѣ интереселе не каре ар' авеа Церманїа съ ле апере ла Дѣпѣре, пентрѣка лїбертатѣа Церманїеї съ нѣ апѣче а атѣрпа шї дн амїазѣ-рѣсѣрїтѣ тотѣ пѣмаї дела плакѣлѣ Царѣлѣї шї съ нѣ не калѣ жѣртѣлѣ націѣналїтатѣа, датїнеле шї релеѣеа? Ачестеа свѣтѣ ачелеа, каре трѣвѣе съ фїе апѣратѣ ла Дѣпѣреа де жосѣ. Днтрѣ адеѣврѣ ачестеа свѣтѣ вѣзѣрї маї тарї дѣкѣтѣ корѣвїереа шї комѣрчїлѣ.”

— Пѣлѣ аїчї Фр. П. З. — Днтрѣ адеѣврѣ аневоїо с'а чї-тїтѣ знѣ артїкѣлѣ де зїрпалѣ скрїсѣ маї вїне шї маї кз мѣлѣ адеѣврїчїне де кѣтѣ есте ачестѣ репрѣдѣсѣ дн свѣѣ пѣмїтѣлѣ зїрпалѣ. Спїрїтѣлѣ кз каре е скрїсѣ артїкѣлѣлѣ парѣ кз не шо-птеште деспрѣ скрїторѣлѣ: „Елѣ есте дїпломатѣ, елѣ де маї мѣлї ані се аѣлѣ дн стѣпѣнїреа кѣторѣа секрете днфрїкошатѣ, елѣ штіе маї вїне де кѣтѣ орїкаре алѣлѣ, кз чееа че а скрїсѣ шї а депѣсѣ днтрѣнѣ зїрпалѣ не атѣрпатѣ есте адеѣврѣлѣ голѣ го-лапѣ. —

Вѣзї ашеа се апѣрѣ патрїа, націѣнеа шї свѣранїтатѣа кз кондеїлѣлѣ! Мѣкарѣ де ар' лѣа одатѣ шї зїрпалїстїка дела Дѣ-пѣреа де жосѣ есемплѣ вѣпѣ дела пѣлїчїштї де класа аче-

стїа. Кѣноштїнцѣ днтіне, прївїреа пѣтрѣнѣзѣтѣре, апої кѣра-цїѣ днцелентѣ. —

Monarchїa austriaca.

TRANSCILVANIA. *Cibis*, 20. Ноѣмбре н. Астѣзї се жѣрарѣ аїчї тодї прѣшедїнцїї кѣрѣлорѣ жѣдѣкѣторештї де прїма їнстанцѣ. Кз окасїнеа ачѣста днїѣ D. вїче-прѣшедїнте алѣ ма-реї прѣтѣрї ч. р. де Ардеалѣ Максимїлїанѣ Фїгѣер де Рѣхт-борп о кѣвѣнтаре кѣтрѣ кѣпетенїеле жѣдѣкѣторештї, дн карѣ лї се їмпрѣспѣтѣ, кѣтѣ респѣнсавїлїтатѣ е днпрѣзпатѣ кз кѣт-тареа че о аѣ днкѣркатѣ не змерїї шї копштїнцѣа лорѣ ка жѣ-дѣкѣторї шї ле дескѣперї, кз арѣ тѣтѣ днкрѣдѣреа дн Длорѣ, кѣткѣ ворѣ штї респѣнде аштенѣтѣрїї прѣаналте шї съ ворѣ невої а днпїнта лѣкрѣрїе челе салѣтаре, карѣ се аѣлѣ дн сѣра жѣ-дѣкѣторїеї; ле рекѣмендѣ пѣртареа де грїжѣ де каселе корек-торїе шї армонїѣса кѣнцелѣѣере кз свѣордїнацїї амплїацїї шї кз челеалте дерѣгѣторїї. — Дѣпѣче депѣсѣрѣ жѣрѣмїлѣлѣ фѣрѣ кондѣшї ла Серенїтатѣа Са Прїнчїпеле гѣвернѣторѣ дѣпералѣ де артїлерїе Карѣлѣ де Шварѣенѣберг, карѣ ії прїмї кз пѣ-рїптештї еспресїзнї, деспрѣ интереселе, че провїнѣ дн вѣпа, се-кѣра шї прїпчѣса днпїнтаре шї актївїтатѣ а адмїнїстрѣчїнеї дре-птѣдїї пентрѣ вїнеле церї. Фїнеа актѣлѣї о фѣкѣ о дїнеа ла Домнѣ вїче-прѣшедїнте, ла карѣ лѣарѣ партѣ шї алте персѣне маї днсемпнате. —

— Дн зїлеле трѣкѣте маї ешїрѣ септїнцѣ дела трїѣвпалѣлѣ велїкѣ дн Cibis асѣпра лѣї Іосїфѣ Гїорѣї дн Чїкѣ-Чатѣшег; Стефан Ваш дн Zalán; Георг Давїд дн Carozaita; Ми-хал Бодошї дн Барѣт; Конрад Вїшер дн Kézdi-Ошор-хей; Франц Бїро дн Кїопѣд шї Лѣдвїг Егетїо еарѣ дн Кїопѣд, тодї дн Сѣкѣїме, фїндѣлѣ шї ачештїа се доведїрѣ, кз аѣ статѣ дн комѣнїкѣчїне кз комѣрѣчїнеа лѣї Кошѣтѣ десѣтѣ пентрѣ рѣстѣрпареа рецїмѣлѣї лѣїтїмѣ шї аѣ ажѣтатѣ не Варадї днтрѣ днтрѣнїндѣреа са гѣерїлїкѣ дн Сѣкѣїме, еарѣ знїї аѣ мїж-лочїтѣ шї днлеснїреа кореспѣндїнцелорѣ лѣї Варадї кз Макѣ шчл. се оскндїрѣ не маї мѣлїї ані ла мѣнкѣ де шапѣлѣ, каре оскндѣ не калеа градїеї съ маї мѣїѣ лѣї Гїорѣї не 15 ані прїнсѣре де фортѣреаѣ дн фѣррѣ; лѣї Ваш не 12 ані, лѣї Г. Давїд не 10 ані, Вїшер 8 ані дн фѣррѣ зшѣре ла мѣнкѣ де шапѣлѣ, чѣї-лаадї не 5 ані асемеѣе, чееа че съ шї пѣлїкѣ. —

— Прїп знѣ емїсѣ алѣ мїнїстерїлѣї де фїнанцѣ се дефїѣе, ка не анѣлѣ 1855 съ се арѣнѣе пентрѣ Ардеалѣ не фїекаре фїор-рїнѣ де контрїѣзїїне дреанѣтѣ кѣте 15 кр. м. к. пентрѣ сѣплїнї-реа лїпселорѣ церї шї десгрѣзпареа пѣтѣнтѣлѣ. Тотѣ асемеѣе дн Унгарїа 16 кр.; дн Бѣлатѣ шї Voivodina 15 кр.; дн Бѣко-вїна 15 кр.; дн Австрїа де свѣѣ 22 кр. шї дн Лѣмбардїа 4½ кр.; дн челеалте провинѣїе днтрѣ 18 шї 9 кр. —

UNGARIA. *Loidsлѣ Neuteanѣ* не днпѣртѣшеште знѣ касѣ дн церїе нѣстрѣ пѣлѣ акѣтѣ непрактикатѣ шї авїа дн депѣр-таре азїтѣ. О мѣїере дн Фелѣгїхѣа прїмї ад. не поштѣ днпїнте де ачѣста кз врѣо кѣтеѣа зїле, дѣпѣ кѣтѣ ад. арѣта фатѣра, о кѣтїѣ кз тере, а кѣреї кеїе ера днпѣкѣїтѣ дн лѣзп-трѣ. Днчѣркѣндѣ съ дескїдѣ кѣтїа се рѣпсе кеїеа дн лѣзптрѣ шї аша і се трасѣ копѣрїшѣлѣ жосѣ, кѣндѣ де одатѣ се вѣзѣ дн еа о ма шїпѣ деволѣскѣ (дѣпѣ кѣтѣ чїтїрѣмѣ кз се а-фларѣ прїп Франца), каре ера проѣзѣтѣ кз 12 цѣвї днплѣте. Нѣ се скрїе дакѣ се перїкїлѣтѣ вїаѣа дескїзѣторѣлѣї, шї дакѣ цѣ-вїле с'аѣ словозїтѣ дн чїнеѣа.

AUSTRIA. *Viena.* Мїнїстр. де фїнанцѣ ordїнѣ, ка ла по-лїцѣле че се факѣ дн лѣзптрѣ церїеї, съ се факѣ свѣтѣскрїереа кѣртезїшѣлѣ несте тарка тїмѣралѣ шї дакѣ шї трасатѣлѣ се свѣт-скрїе шї ачѣста аша, алѣмїнтрелеа се прївеште неднпїнїтѣ облегѣмїнтеа тїмѣралѣ. Марка де тїмѣрѣ трѣвѣе дарѣ пѣсѣ ла локѣлѣ де аша, знде вїнѣ свѣтѣскрїерїле. Шї ла копїе де полїцѣ, каре свѣтѣ де а се цїра, трѣвѣе съ се скрїе свѣтскрїерїле пер-сѣнелорѣ несте тарче де тїмѣрѣ. Ordїнѣчїнеа ачѣста днтрѣ дн актївїтатѣ дела 8. Ноѣмбре а. к. —

Viena, 19. Ноѣмбре н. Се свѣлѣ дн їсѣворѣ че мерїтѣ кре-дїнцѣ, кѣткѣ ла ашеа пѣмїта Пѣртѣ де фѣрѣ (каѣлѣ знде се дн-тѣлпеште Сербїа кз Бѣлатѣлѣ шї кз Ромѣнїа мїкѣ) днкѣ дн де-кѣрѣлѣлѣ ачѣстїї апѣ се ворѣ днчѣне лѣкрѣрїе сїре а спарѣе стѣпчеле дн Дѣпѣре шї а скѣпа пентрѣ тотѣдеѣзна де перїкѣ-лѣлѣ спарѣерїї корѣвїїлорѣ. Тїмѣлѣлѣ сечетѣсѣ де акѣтѣ ар' ажѣта ачесте лѣкрѣрїї, пентрѣкѣ токѣта акѣтѣ Дѣпѣреа есте атѣтѣ де скѣндѣ, днкѣтѣ корѣвїїле пїчї кз потѣ трече пѣла Пѣрта де фѣрѣ дн жосѣ.

Непорѣчїлѣлѣ гр. Стефанѣ Сеченї, кареле дела револѣзїїне днкѣче зѣче дн касѣ стїпїгїлорѣ дела сатѣлѣ Дїоблїнг (анрѣне де Вїена) днтрѣ мѣреѣеле сале планѣрї, кз каре воїсе а днѣлѣ-пѣтѣдїї сѣртеа шї старѣа патрїеї, сале авѣсо шї не ачела де а сѣрѣта Пѣрта де фѣрѣ; ва елѣ шї фѣкѣсе ѣрешкаре днчѣлѣтѣрї

(paramice la a. 1834), чи apoi la 1840... (paramice la a. 1834), чи apoi la 1840... (paramice la a. 1834), чи apoi la 1840...

De cand karsyal hartilor earyshi skade, earyshi skade... De cand karsyal hartilor earyshi skade, earyshi skade...

Tier'a romanésca si Moldavi'a

Bucuresti, 27. Optombre v. 1854.

Dintre ofisela Domniail Valahiei e do mare dncemntate... Dintre ofisela Domniail Valahiei e do mare dncemntate...

Noi BARBU DIMITRIE STIRBEI, k mla lsi Dmneze... Noi BARBU DIMITRIE STIRBEI, k mla lsi Dmneze...

Ktr Departmental finanelor!

Vznd raportal aelvi onorabil departament k Nr. 6504, k dat dela 30 ale zvezte lni, dn privinda... Vznd raportal aelvi onorabil departament k Nr. 6504, k dat dela 30 ale zvezte lni, dn privinda...

Spre achest soshriti aprobiti propznera che se face de... Spre achest soshriti aprobiti propznera che se face de...

Kare temeri vor aveaz zsh onorabil de kte 3500 lei, sh... Kare temeri vor aveaz zsh onorabil de kte 3500 lei, sh...

Achest komisie va chercha k ashriti tte kte sa... Achest komisie va chercha k ashriti tte kte sa...

Lzkrara se va dnokmi k vzly regly, osebindse keltse... Lzkrara se va dnokmi k vzly regly, osebindse keltse...

Achesta earyshi se vor svit dnprci dzly firea lzkr... Achesta earyshi se vor svit dnprci dzly firea lzkr...

Komisia va intr dnat dn lzkrara, mi vzly a se adna... Komisia va intr dnat dn lzkrara, mi vzly a se adna...

(Zrmeaz isklitza M. Sale.)

Pro. 863, avly 1854, Optombre 4.

Cronica straina.

FRANZA. Paris, 13. Noemvre. Shirea despre ktm... FRANZA. Paris, 13. Noemvre. Shirea despre ktm...

mir, despre achest mrtvr al poporly, pentryk... mir, despre achest mrtvr al poporly, pentryk...

Lord Palmerston e dn Paris. Ely se dnlece k... Lord Palmerston e dn Paris. Ely se dnlece k...

Franza sh Anglia, zche „Kronikle“ avia al dnchnt... Franza sh Anglia, zche „Kronikle“ avia al dnchnt...

Dn Berlin 15. Nvre. Dn cherzile aly vine infor... Dn Berlin 15. Nvre. Dn cherzile aly vine infor...

Se mai zche k avseni vor provoaka ne Austria se... Se mai zche k avseni vor provoaka ne Austria se...

DIN KVMNIAL RESBOIALI.

Dela vlylia chea dnrikoshat dn 5. Noemvre vz se... Dela vlylia chea dnrikoshat dn 5. Noemvre vz se...

Dela Galacl avet shiri vzly dn 16. Noemvre n. Dvz... Dela Galacl avet shiri vzly dn 16. Noemvre n. Dvz...

Se ashnt sosirea lsi Otmer Pasha la Brila vzde se... Se ashnt sosirea lsi Otmer Pasha la Brila vzde se...

Kz gre mare primiriti sh posta de eri, kare dn... Kz gre mare primiriti sh posta de eri, kare dn...

Prindzly Valahiei Shirbeis e sh la Shirici spre a... Prindzly Valahiei Shirbeis e sh la Shirici spre a...

LITERARIÛ.

Parte pentru de a coperi momentana lipsa a unei Gramatică bune Germano-Romane, parte de a preveni imputariloru acelor streini amatori de cunoștință, cari insetosindu de dorința de a putea înveția asta limbă dulce și 'mlădiōsa, nu 'si potu ajunge scopulu din singura cauza numai, caci putiențele Gramatică Germano-Romane ce adi esista nu potu pe deplinu corespunde acestor cerințe, fiindu acele mai multu teoretice de catu practice; ne amu silitu a lucra o mica

Gramatica practica a limbii romane

intocmita pentru Germanii ce voiescu sa înveție acēsta limbă. —

La componerea acestia devisa ne a fostu: „Se fimu progressivi, iarū nici catu radicali.“ Modalitatile astei Gramatică suntu astufelu intocmite, ca streinulu se devie in stare, ca prin întrebuintiarea ei, se pōta, cu cea mai putina greutate și in celu mai scurtu timpu înveția limbă romana.

Fiindu ca scopulu acestei Gramatică nu este ca ea sa servēca pentru viitoriu de modelu, ci numai ca se accopere o lipsa provisorie, suntemu convinsi cumca recunoștinții limbisti și literati Romani ne o voru critica cu innascutale crutiare și indulgenția!

Essirea opulii acestuia va depinde dela bun'a primire a publicului.

Opulu întregu va esi in 13—14 cōle optavu de mijlocu, pe hartia semivelina, pretiulu abonatiunei pana ce cartea se va afla sub tēscu va fi 1 fr. mon. c., iarū dupa acēsta 1 fr. 20 cr. mon. c.

JOANNE FEKETE (Negrutiu),

Protopopu gr. cat. și Profesoru de limbă romana,
și P. Poppassu.

Ne luamn totudeodata libertatea de a face deoparte cunoșcutu onor. publicu, cumca opulu întregu va esi de sub tēscu multu pana in ultima lui Martiu 1855, — de cumva DD. collectanti se voru grabi cu avisarea prenumerantiloru, — și cumca banii prenumeratiunei se voru depune la admanuarea opulii, iarū de alta parte de a comunica numele D. collectanti la acēsta Gramatică, atatu in diferitele provintii și orasie ale Monarchiei Austriace catu și in celelalte tierii straine:

Clasiu: DD. Stein et Baras libr. Turda: J. Sokolai archid. gr. c. Aiudu: Ales. Molnaru archid. gr. c. Alba-Carolina: Poppu Augustinu arch. gr. c. S. Sebesiu: J. Deak v. a. gr. c. Sibiu: An. Vestemeanu par. gr. c., Nic Begnesculu t. prof. gr. res. și Hochmeister libr. Fogarasu: Kirila vic gr. c. Brasiovu: Redactiunea Gazetei de Transilvania și Willh. Németh. Odorheiu: Arpadi Alessandru archid. gr. c. Osiorheiu: Trombitas archid. gr. r. și Baras et Stein libr. S. Reginu; M. Krisanu prot. g. c. și P. Anka prof. Bistritia: J. Maioru pt. g. cat. Nasaudu: Macedonu Poppu vic. gr. c. Deēsiu: Kolcsaru. Baia mare: Fagii ad. gr. c. Lapusiulu romanescu: J. Dragomiru ard. g. c. Capusiu: Cudu: Marian c. r. adiunctu. Simleu: Dem. Koroianu vicar, gr. c. Reteagu: Mor. Trifon v. ad. gr. c. All-Ōr: Ma. Lika c. r. subcom. Gerla: Sim. Bocsa ad. gr. c. Catina: Jos. Hossu c. r. controloru. Huedinu: G. Căianu c. r. adiunctu. Deva: J. Moldovanu neg. V. Huniad alias Hunedōre: Fodoru ad. gr. c. Zlatna: Gr. Michali ad. gr. cat. Abrudu: Tobias par. gr. c. Rosia: Sim. Balintu archid. gr. c. Topanfalya: Dem. Stoianu archid. gr. c. Mézō-Sakalu: Geor. Krisanu archid. gr. cat. Singielu: Jos. Gerendi c. r. jud. de cercu. Orastie: Hiesiu J. de Poppu ad. gr. c. Blasiu: Nicolae Gaetanu c. r. jud. de cercu și J. Russu prof. Krasna: Kadaru par. gr. c. Borgo-Prundu: Bogatu archid. gr. or. Uioara: Leon. Leontēnu archid. gr. c. S. Miklausiu; Boeru Aaronu ad. g. c. Mediasiu: Georg. Stoianu archid. gr. cat. Siomcuta mare. J. Poppu v. archid. gr. cat. Aagulu mare: Niulasi archid. gr. cat. Avrigu: M. Bohotzelu c. r. subcom. Lugosiu: Jova Popovits neg. Timisiōra: Macsimu archid. și Roesch et Comp libr. Aradu: J. Ratu archid. gr. or. Lipova: Misits négut. Buda: Aaronu c. r. revid. și Schröpfer et Comp. libr. Pesta: J. Rosiu par. gr. cat., Kilian et Comp: libr. și Baz. Poppu tecl. Urbea mare: Mih. Sōrbanu par. gr. cat. și Vancsa secr. epu. Beiusiu: Direct. gimn. Sighetu: Anderko vic. gr. c. Viena: J. Maiorescu c. r. cons. minist., Pamfilu Dr. J. Moroianu și C. Geroldu et fii. Cernautiu: Ar. Pumnulu prof. Suciava: Staretiuulu Mon. nēmtilui. Jassi: T. Laureanu Dr. Sco., Dr. Ciucereanu și Henning et. Comp. libr. Galatiu: Mincu et Crețoiescu neg. Braila: Ge. Perlea neg. Bucuresti: A. Adamo-

vits și Ulrich libr. Craiova: Fontanini ins. scōl. Campulungu Fratii Sterica neg. Ploesti; Gorjanu prof. Rimnicu; Eickes gr. mon. k. c. Buzeu: Pet. Suciū prof. de teologi.

БЪЛЕТИНЪЛЪ ОФИЦІАЛЪ.

Nro. 1803. 1854.

CONCURSU.

Postulu invatiatorescu din comuna Zoldu facunduse vacantu, spre ocuparea aceleia se deschide concursu pana la 31. Decembre 1854.

Cu postulu acesta se afla impreunati 70 fri. m. c., precumu și 12 metre pos. grau, 20 metre cucuruzu, 12 punti luminari, 100 punti sare, 100 punti lardu, 8 orgii de lemne pe lunga cortelu naturalu.

Competitorii suntu indatorati de a se provede cu atestatele cuvenite, precumu: despre purtarea morala și politica, despre absolvarea studiiloru preparandiale, despre aplicatiunea de pana acumu, și despre perfect'a sciintia a limbii romane, și au de asi adresa recursele sale deadreptulu antistiloru comunei Zoldu.

Datu in Fagetu la 15. Noembre 1854.

(1—3)

Dela c. r. officiu cercualu.

Nro. 1806. 1854.

CONCURSU.

Catedra învețiatorēca din com. Mutnicu micu facunduse vacanta, spre ocuparea aceleia se deschide concursu pana in 31. Decembre 1854.

Salariulu e in bani gata 40 fri. m. c., in natura'e: 10 metre pos. de grau, 20 de cucuruzu, 12 punti luminari, 50 punti de sare, 50 punti de lardu, 8 orgii de lemne pe lunga cortelu naturalu.

Competitorii suntu indatorati de a se provede cu atestatele cuvenite, precumu despre purtarea morale și politica, despre absolvarea studiiloru preparandiale, despre aplicarea de pana acumu, și despre perfect'a sciintia a limbii romane, și au de asi adresa recursele sale deadreptulu comunali.

Fagetu, 15. Noembre 1854.

(1—3)

Dela c. r. officiolatu cercualu.

Nro. 1356. 1854.

КОНКУРСЪ.

Катедра двецѣторѣскъ дин комѣна Батта фѣкѣндѣсе prin mōrtea fostъlă docente vacantъ, spre reokъparea aceleia se deschide konkurcъ пѣлѣ la 31. Decembre 1854. — Саларіѣлѣ pentрѣ постълѣ ачеста е: дн бані гата 120 ф. т. к., дн патърале 12 кѣвлѣ de грѣлѣ (48 de месѣрѣ), 12 кѣвлѣ de порѣтѣлѣ, 100 пѣнѣ de sare, 100 пѣнѣ de лардѣ, 15 пѣнѣ de лѣминѣ, 10 оргіѣ de lemne, прекѣтѣ шѣ кортелѣ патъралѣ. —

Доріторіѣ de а окѣна ачестѣ постѣ сѣнтѣ дндаторѣцѣ а се provede кѣ атестателе кѣвените, прекѣтѣ: despre пѣртареа моралѣ шѣ политікѣ, despre absolvarea стѣділорѣ препарандіале, despre аплікареа de пѣлѣ акѣцѣ, шѣ despre perfectъ шѣтінѣ а limbii romane шѣ чермане.

Рекѣренціѣ дѣ de амѣ преда рекѣрселе сале дн презісѣлѣ тіпѣлѣ konkurcъsalѣ nemіжлочітѣ antістілорѣ комѣнеі Батта.

Datъ дн Фѣветѣ la 24. Октобре 1854.

Ч. р. офіціолатѣ черкѣзалѣ.

(3—3)

Erpectъ Rectelі,
Преседінте.

Кѣрсѣрїле la вѣрсѣ дн 25. Ноетѣре к. п. сѣлѣ ашеа:

Аціо la газеті днперѣгошті . . . . . —
” ” арцінтѣ 29¹/₂

Аціо дн Брашовѣ 25. Ноетѣре п.:

Аврѣлѣ (газетіні) 15 ф. 6 кр. вв. — Арцінтѣлѣ . . . . . 28¹/₂ %